

Ľudské telo: Tráviaca sústava

Kurz: Slovenčina pre zahraničných lekárov

Tematická oblasť: 9. Ľudské telo

Časť: 9.7. Tráviaca sústava

Glosár

bielkovina -y -vín *F* zložitá org. zlúčenina, najdôležitejšia súčasť živej hmoty: *rastlinné, živočíšne b-y*

článok -nku *Mn* súčasť celku, časť, diel: *č. reťaze ohnivo; č-y prstov*

črevo -a čriev *N* časť zažívacieho ústroja v podobe trubice v brušnej dutine: *zauzlenie čriev, škvírka mu v č-ách; anat. hrubé, tenké, slepé č.*

dávkovať *Nd* vymedzovať, odmeriavať dávky: *d. liek, krmivo*

hlt -u *Mn* prehltnutie; množstvo, kt. sa prehltne naraz; (*o tekutine*) *glg, dúšok: prvý h. piva*

etáž -e ž. *F* zastar. poschodie: *byť na 3. e-i*

klk -u *Mn m. anat.* jemné výbežky na sliznici čriev na vstrebávanie potravy

konečník -a *Mn* vývod hrubého čreva

pažerák -a *Mn anat.* časť zažívacej rúry spájajúca hltan so žalúdkom

pečeň -e, *hovor. pečienka*² -y -nok *F* veľká žľaza uložená v tele živočíchov a človeka blízko bránice

pôsobiť *Nd* mať vplyv, účinok, vplývať, účinkovať: *fajčenie nep-í dobre na zdravie*

plocha -y plôch *F* dvojrozmerný útvar, rovina, povrch niečoho: *hladká, nerovná p.*

rúra -y rúr *F* živočíšny orgán rúrkovitého tvaru: *zažívacia rúra*

slina -y slín *F* tekutý výlučok žliaz v ústach

späť *adv.* na pôv. miesto al. do pôv. stavu, naspäť, nazad, spiatky

trakt -u *Mn anat.* ústrojenstvo: *zažívací t.*

ventil -a/-u *Mn* (strojová) súčiastka regulujúca al. zastavujúca pretekanie plynov, kvapalín ap. v potrubí; záklopka: *poistný v.*

vnímať -a *Nd* zmyslami postihovať, prijímať v podobe vnemov: *v. krásu, v. predmety hmatom*

vstrebať sa *D* byť pohltený, vsiaknuť, absorbovať sa: *živiny sa musia v. do organizmu, v-nie výronu*

všeobecný *adj.* týkajúci sa všetkých, všetkého; celkový; univerzálny: *v-á spokojnosť*

zahustiť -sť/-i! *D* urobiť hustejším, hustým

záha -y *F. iba sg.* pálenie v pažeráku: *páli ma z., uhasiť z-u*

zvýšok -šku *Mn* čo (sa) zvýšilo, (z)ostatok: *z. látky, materiálu, z-y jedla*

zvieráč -a *Mn* čo slúži na z(o)vieranie, zovretie: *anat. sval uzavierajúci otvor al. rúrovitý útvar: z. močového mechúra*

živina -y -vín *obyč. pl. F* látky, kt. organizmus potrebuje na výživu a vývin (napr. bielkoviny, tuky, cukry): *potrava, pôda bohatá na ž-y*

žľaza -y žliaz *F* živočíšny ústroj tvoriaci výlučky: *zdurená ž.; anat. mliečna, príušná, slinná, štíttna ž.; biol. ž-y s vnútornou sekréciou*